

ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Afacerilor Interne,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Afacerilor Interne împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, terți Inspectoratul General al Poliției, Cristina Odai, Denis Galenco cu privire la anularea actului administrativ individual, împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 16 mai 2019 Ministerul Afacerilor Interne a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, terți Inspectoratul General al Poliției, Cristina Odai, Denis Galenco, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 94 din 13 aprilie 2019.

În motivarea acțiunii Ministerul Afacerilor Interne a indicat că Centrul National pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a examinat plângerea subiectului de date cu caracter personal Cristina Odai nr. O.C.-221/16, care a solicitat verificarea legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în sistemele de evidență gestionate de compania „Orange Moldova” SA de către anumiți factori de decizie, reprezentanți a organelor de drept.

A relatat că prin decizia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 94 din 13 aprilie 2019 s-a constatat faptul încălcării prevederilor art. 4, alin. (1), lit. a), b), c), art. 5, alin. (1), art. 12, alin. (2) ale Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, la prelucrarea datelor cu caracter personal ale Cristinei Odai, stocate în RSP, de către ofițerul superior de investigații al Biroului căutare al Serviciului poliție criminală al SII al Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, capitanul de poliție Denis Galenco, în circumstanțele de fapt descrise în decizie.

A menționat reclamantul că a fost informat despre decizie, prin care s-a dispus implementarea de către Ministerul Afacerilor Interne a măsurilor necesare în scopul excluderii pe viitor a unor astfel de situații, cu instruirea corespunzătoare a angajaților cu drept de acces în resursele informaționale de stat, în vederea implementării corespunzătoare a angajaților cu drept de acces a resurselor informaționale de stat, în vederea implementării unor măsuri adecvate pentru protecția datelor cu caracter personal ale subiecților de date.

S-a dispus implementarea de către Ministerul Afacerilor Interne a mecanismelor privind executarea prevederilor art. 15 alin. (3) al Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, la prelucrarea datelor cu caracter personal prin realizarea dreptului la informare a subiecților de date în raport cu care au fost aplicate restricțiile prevăzute la art. 15 alin. (1) al Legii precitate, la expirarea perioadei necesare atingerii obiectivului urmărit.

S-a decis implementarea mecanismelor de verificare aleatorie semestrial/trimestrial/lunar a tuturor accesărilor efectuate de către utilizatorii autorizați din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în vederea asigurării respectării cerințelor în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

A susținut reclamantul că decizia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal este ilegală, întrucât, aceasta a fost emisă cu încălcarea termenului imperativ de 30 de zile, stabilit de art. 27 alin. (1), (3) din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

La caz, plângerea subiectului de date cu caracter personal, Cristina Odai a fost înregistrată la Centru în anul 2016, pe când, decizia a fost emisă la 13 aprilie 2019.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cererea de chemare în judecată înaintată de Ministerul Afacerilor Interne a fost admisă și s-a anulat decizia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 94 din 13 aprilie 2019.

Pentru a decide astfel instanța de fond a reținut că la 20 septembrie 2016 Cristina Odai a înregistrat plângerea, prin care a solicitat verificarea preluării ilicite a datelor cu caracter personal și identificării persoanelor culpabile, care au admis asemenea acțiuni.

La 13 aprilie 2019 Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a emis decizia nr. 94.

Astfel, în baza art. 27, alin. (1), (3) din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, instanța de fond a concluzionat că decizia contestată a fost emisă cu încălcarea termenului. Instituirea termenului pentru emiterea deciziei pe marginea plângerilor formulate de persoanele interesate se află în unison cu principiul legalității, securității raporturilor juridice, termen care este menit să disciplineze conduita destinatarilor legii și să asigure un climat coerent și previzibil de examinare a plângerilor înaintate.

La 18 decembrie 2019, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 noiembrie 2019, prin care a solicitat casarea hotărârii cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 103-104, 118-121)

Prin decizia din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 noiembrie 2019 și emisă o hotărâre nouă

prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contestare înaintată de către Ministerul Afacerilor Interne.

Pentru a decide astfel instanța de apel a menționat că prin prisma Codului administrativ revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, deoarece expresiile utilizate în textul art. 17, 38 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

La caz, prin decizia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 94 din 13 aprilie 2019 s-a constatat faptul încălcării prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), b), c), art. 5 alin. (1), art. 12 alin. (2) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, la prelucrarea datelor cu caracter personal ale Cristinei Odai, stocate în RSP, de către ofițerul superior de investigații al Biroului căutare al Serviciului poliție criminală al SII al Inspectoratului de Poliție Râșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, capitanul de poliție Denis Galenco.

Astfel, pretențiile formulate de către Ministerul Afacerilor Interne referitoare la anularea deciziei nr. 94 din 13 aprilie 2019 nu pot fi admise, în contextul în care prin decizia respectivă s-a constatat faptul încălcării Legii privind protecția datelor cu caracter personal de către ofițerul superior de investigații al Biroului căutare al Serviciului poliție criminală al SII al Inspectoratului de Poliție Râșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, capitanul de poliție Denis Galenco, dar nu de către Ministerul Afacerilor Interne.

Instanța de apel a subliniat că prin decizia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 94 din 13 aprilie 2019 nu sunt afectate drepturile Ministerului Afacerilor Interne, situație ce denotă că, Ministerul Afacerilor Interne nu poate contesta decizia respectivă. Or, doar persoana în privința căreia este emisă decizia este îndreptățită de a o contesta în instanță în vederea apărării drepturilor și intereselor sale.

Prin urmare, în condițiile în care acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Ministerul Afacerilor Interne nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanța de judecată nu va purcede la examinarea și soluționarea fondului cauzei de contencios administrativ la acțiunea acestora, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acțiunii în contencios administrativ.

La 10 iunie 2020 Ministerul Afacerilor Interne a depus recurs nemotivat, împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, iar la 27 iulie 2020 a depus recurs motivat, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În motivarea recursului recurentul a invocat că în conformitate cu art. 27 alin. (1) al Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, subiectul datelor cu caracter personal care consideră că prelucrarea datelor sale nu este conformă cu cerințele prezentei legi poate înainta Centrului o plângere în termen de 30 de zile din momentul depistării încălcării. În urma examinării plângerii, Centrul emite o decizie motivată care prevede fie lipsa încălcării prevederilor legislației, fie suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, fie rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor neveridice ori obținute ilicit. Decizia

este comunicată părților interesate în termen de 30 de zile de la data primirii plângerii.

Astfel, recurentul a constatat că plângerea subiectului de date cu caracter personal – Cristina Odai a fost înregistrată la CNPDCP în 2016 cu nr.O.C.-221/16, iar Decizia Centrului nr.94 prin care s-a constatat prelucrarea datelor cu caracter personal de către Ministerul Afacerilor Interne a subiectului Cristina Odai, a fost emisă abia la 13 aprilie 2019, cu încălcarea termenului de 30 zile prevăzut la art.27 alin. (3) din Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal (specială).

A mai invocat recurentul că conform art. 60 din Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Termenul general curge de la: a) data prevăzută în lege pentru exercitarea unei atribuții stabilite; b) data înregistrării cererii de către autoritatea publică ierarhic superioară sau de cea de control; c) data înregistrării cererii complete, după caz cu toate actele necesare, sau de la data la care petiția a fost transferată autorității publice competente. Dacă cererea nu este completă, autoritatea publică propune petiționarului să prezinte actele lipsă și stabilește un termen în acest sens.

În conformitate cu art. 27 din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, subiectul datelor cu caracter personal care consideră că prelucrarea datelor sale nu este conformă cu cerințele prezentei legi poate înainta Centrului o plângere în termen de 30 de zile din momentul depistării încălcării. În procesul soluționării plângerii, Centrul poate audia subiectul datelor cu caracter personal, operatorul și, dacă este cazul, persoana împuternicită de către operator și martorii, de asemenea poate dispune efectuarea unui control inopinat. În urma examinării plângerii, Centrul emite o decizie motivată care prevede fie lipsa încălcării prevederilor legislației, fie suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, fie rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor neveridice ori obținute ilicit. Decizia este comunicată părților interesate în termen de 30 de zile de la data primirii plângerii. Prevederile alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător și în situația în care Centrul se autosesează cu privire la comiterea unei încălcări a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal, recunoscute de prezenta lege. Operatorul, persoana împuternicită de către acesta sau subiectul datelor cu caracter personal pot contesta decizia Centrului în instanța de contencios administrativ.

Consideră recurentul că în conformitate cu art. 27 alin. (3) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, instanța de fond corect a conchis că, termenul de 30 de zile stabilit de legislator este unul imperativ. Chiar și în cazul în care termenul de 30 de zile nu ar fi unul imperativ, soluționarea abia la data de 13 aprilie 2019 a unei plângeri inițiate în 2016 cu nr.O.C.-221/16, este nerezonabilă, având în vedere faptul că termenul a fost prelungit ulterior cu încă 30 zile.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de

zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat la data de 27 mai 2020 decizia contestată în lipsa reprezentantului recurentului. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces și recepționată de către recurent la data de 10 iulie 2020 (f.d. 170 vol. I).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Ministerul Afacerilor Interne, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 27 iulie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 12 octombrie 2020 în adresa participanților la proces, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă referințe pe marginea recursului nu au fost depuse.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Ministerul Afacerilor Interne, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh